

11 шляхів, якими молодь може боротися с корупцією (за матеріалами *Олександри Герт, в рамках стажування в Transparency International Ukraine, спеціально для УП.Життя*)

Україна стабільно сприймається як дуже корумпована країна. В 2013 році, за даними [Індексу сприйняття корупції](#), Україна посідає 126 місце серед 180 інших країн та отримала 30 балів зі 100 (чим більше балів, тим країна сприймається як менш корумпована). І хоча у 2020 році Україна [підвищила](#) результат на 3 бали та з результатом у 33 бали зі 100 можливих посіла 117-те місце зі 180 країн у списку CPI, а у 2023 році отримала 36 можливих балів зі 100 та посідає 104 місце, корупція досі залишається однією з основних проблем для іноземних інвесторів та донорів, особливо з огляду на [величезні суми](#), необхідні для [відбудови](#) України.

Але корупція існує в усіх країнах, вона не має національності чи кордонів, вона невідривно йде від влади і трактується як «зловживання довіреною владою в особистих інтересах». Відповідно до оцінок аналітиків, ситуація з корупцією в країнах Західної Європи та Європейському Союзу погіршується. І це фіксується вперше за більш ніж десять років. Про це свідчить останній звіт Transparency International, пише [euronews.com](#). Незважаючи на хороші позиції в загальному списку, кілька високопоставлених демократій в 2023 році, зокрема Швеція (82), Нідерланди (79), Ісландія (72) і Сполучене Королівство (71), зафіксували свої найнижчі результати в річному CPI з 2012 року.

Разом з тим, весь цивілізований світ розуміє всі наслідки цього явища, тому намагається з нею боротися: через політичні реформи, активність захисту системи правосуддя від втручання, створивши щит для впливових груп інтересів у політиці, економіці та через культуру.

Саме той факт, що влада і суспільство визначають високий рівень корупції в нашій країні спонукають нас всіх і кожного до активних дій. Корупція занадто дорого коштує нашій державі і народу як в матеріальному, так і в духовному вимірах. І справа не тільки у прямих втратах від корупції, які досягають за приблизними підрахунками аналітиків декількох десятків мільярдів доларів на рік. Не менш небезпечно те, що в суспільній свідомості вкорінюється стереотип про корупцію як етично прийнятну форму дій і «відновлення соціальної справедливості», розмивається розуміння суспільної небезпеки цього явища. Тому вивчення причин і наслідків розповсюдження корупції, систем боротьби з нею сьогодні – нагальна проблема будь-якої цивілізованої держави.

Дев'ять років тому в Україні стартувала антикорупційна реформа і за цей час сформувалися незалежні органи, націлені на боротьбу з корупцією та Національне агентство з питань запобігання корупції. Здавалося б, корупція — це щось далеке від буденного життя, що відбувається за зачиненими дверима кабінетів. Та насправді її наслідки впливають на життя кожного українця: незаконна забудова чи паркування, вирубка лісів, що спричиняє екологічні катастрофи, занедбана залізниця, хабарництво серед чиновників і, на жаль, в освіті.

Корупція залишається "табуованою" темою для молоді попри те, що їй можна протидіяти завдяки петиціям, вуличним протестам, моніторингу публічних закупівель та участі в громадському бюджеті. Молоді громадяни нерідко вважають корупцію проявом [української ментальності](#). Корупція – це не ефемерне явище і з нею можна, і треба боротися. Наразі для молоді важливо не дотримуватися статусу-кво, а зайняти активну позицію щодо проблем в корупції.

ПРОПОНУЄМО РОЗГЛЯНУТИ ДІЄВІ ШЛЯХИ, ЯК МОЛОДЬ МОЖЕ БОРОТИСЯ З КОРУПЦІЄЮ!

1.Збір думок громадян

Відгуки громадян спонукають уряди діяти по-іншому: покращити функціонування громадських рад, сприяти більш якійсній підготовці громадської експертизи щодо діяльності органу влади, тощо

Вам здається, що дорогу у вашому дворі зробили неякісно? Від Вас вимагають презент за довідку чи хабар за перевищення швидкості?

У більшості людей є своя думка про уряд або послуги, які він надає, але не часто вони знаходять час, щоб висловити її.

Для сприяння справедливості, ви можете зібрати зворотній зв'язок громадян про державні послуги.

Колекція з сотень або тисяч відгуків може спонукати уряд покращити свою роботу. Зібрані дані можна передати журналістам.

2.Розробка технологічних рішень

Ви технічно підкований/-на?

Тоді ви можете допомогти громадам документувати випадки корупції, [розробляючи платформи](#) звітності в інтернеті або через мобільні додатки.

Це може стати ефективним способом боротьби з корупцією в режимі реального часу.

Наприклад, [I Paid A Bribe](#) – унікальна ініціатива для подолання корупції завдяки колективним свідченням громадян. Ви можете повідомляти про характер, кількість, типи, місце та частоту фактичних корупційних дій на цьому вебсайті.

Якщо ви раптом зіткнулися з викладачем-хабарником, або викладач вимагає кошти "на потреби університету", ви можете вивчити [інструкції](#) та скористатися порадами, до кого потрібно звертатися.

3. Мистецтво проти корупції: Театр, музика, кино - кладезь популяризації боротьби з корупцією

Мистецтво завжди викликає на діалог: у цьому випадку його мета показати, як корупція змінює життя кожного з нас. Наприклад, на експозиції проекту Corruptionism була представлена картина Сергія Васильківського «Козаки у степу», на якій виникла незаконна багатоповерхівка. А від розлогих дерев на картині «У буковому лісі» Володимира Орловського залишилися тільки пеньки — через незаконний видобуток бурштину.

Або трохи [антикорупційного репу](#). 😎 Африканська режисерка [Рама Т'я](#) відзняла ["біт"](#) для революції 2011 року у Сенегалі проти диктаторського режиму [Абдулая Уейда](#). [The Revolution Won't Be Televised](#) став своєрідним маніфестом революції в Африці.

[Кіношки про антикор](#), фестивалі, драма та театр – інструменти привернення уваги громадян до проблем корупції. Це може переконати людину подивитися на ситуацію під іншим кутом та спонукати до дії.

Так, наприклад, до програми фестивалю ["Кіно проти корупції"](#) увійшли шість європейських кінострічок, які досліджують природу корупції, – від неприкритого зловживання владою політиків та корпорацій до негучних побутових конфліктів.

COR
RUP
TI
ON
ISM

4. Комікси - це не просто частина культури - це дієвий інструмент формування думки суспільства

Комікси, меми та [мультфільми](#) – це потужний спосіб підвищення обізнаності щодо антикорупції.

Завдяки поєднанню зображень та тексту, комікси допомагають викликати дискусії і їх легко виготовити. Все, що потрібно, – це ручка і папір.

Гарним прикладом є [комікс](#) Uptown Chronicles, де є все – і гостросюжетний дискурс, і zero tolerance до корупції.

5. Розробка настільних ігор

Інтерактивні ігри допомагають розвивати знання, установки і цінності, можуть бути досить ефективними в заохоченні до спільної роботи щодо обізнаності про корупцію.

6. Спорт, як інструмент боротьби з корупцією

Ігри можуть бути не тільки настільні але й спортивні. За допомогою інтерактивного спорту можна привернути увагу громади до проблем корупції в такому цікавому форматі.

Наприклад, біг від корупції або змагання за кубок "прозорості", таким чином завернувши потрібні меседжі у будь-який вид спорту. Дайте свободу своїй уяві.

7. Організація освітніх подій

Подієвий маркетинг – це один із найлегших та цікавих способів привернення уваги до проблем корупції в громаді.

Подумайте над концепцією, розробіть програму, запросіть цікавих спікерів, зацікавте ключових стейкхолдерів, а найголовніше – зберіть команду однодумців.

8. Долучайтесь до молодіжних організацій

З корупцією краще боротися гуртом. Ходіть на тематичні події, приєднайтесь до цікавої для вас молодіжної організації, стажуйтеся. Тут ви не тільки знайдете однодумців але й отримаєте практичний досвід у різних сферах, який в університетах, на жаль, дають не завжди.

Зокрема, ви можете доєднатися до [AIESEC Ukraine](#), знайти [міжнародні можливості](#) та цікаве [волонтерство](#).

9. "Пікетування" обіцянок політиків

Під час виборів кандидати перебувають у центрі уваги. І це сприятливий час, щоб спонукати їх взяти відповідальність за свою агітацію та передвиборчі обіцянки.

Адже політики говорять багато, а ось видимих результатів нерідко обмаль.

Спробуйте комунікувати з ними, організувати мирні зібрання, обговорення, акції, щоб привернути увагу до виконання обіцянок та спонукати до дії.

10. Виплата "нульових" хабарів

"Zero currency" – це наочна допомога, яка спонукає людей казати "ні" корумпованим чиновникам та викрити де і коли вимагають хабарі.

Концепція виникла в Індії, де вона була відома як рух "нульової рупії", і виявилася грізною тактикою боротьби з корупцією.

"Нульові рупії" – це імітація банкнот, які були розроблені для використання громадянам Індії внаслідок жорсткої корупції.

Громадян Індії примушували здійснювати незаконні доплати за звичайні державні операції.

Тож Transparency International India розробила нульові рупії, які зовнішньо нагадували банкноту в 50 рупій.

Подібні валютні імітації дозволяли протидіяти корупційному свавіллю в Індії, просто "заплативши" хабарнику нульовими рупіями. Може вже час розробити "нульові гривні"?

антикорупційний комплекс у вишах

корупція в університетах

Впливай

Антикорупційний уповноважений

дієвий **неупереджений** **сумлінний**

у запобіганні корупції в університеті

Мої суперсили у запобіганні корупції!

- Оцінка корупційних ризиків і розробка заходів їх мінімізації
- Проведення внутрішніх перевірок повідомлень викривачів і захист викривачів корупції
- Консультативно-методична допомога щодо дотримання антикорупційного законодавства (навчання / роз'яснення)
- Виявлення, запобігання і врегулювання конфлікту інтересів
- Візування / антикорупційна експертиза проектів актів (наказів / розпоряджень)
- Здійснення контролю і координації підвідомчих юридичних осіб

Інформування керівника університету, НАЗК або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення антикорупційного законодавства

Постер підготовлений за ініціативи американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку USAID. Засвідчено посвідку на виключно відповідальність Асоціації юристів міста Чикаго. Інформаційно-видавничий партнер USAID на Україні Сполучених Штатів.

USAID **#USAID** Взаємо Дія **НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ** **АСОЦІАЦІЯ ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК УКРАЇНИ**

11.Будь свідомим - викривай корупцію!

Повідомлення про виявлене корупційне правопорушення працівниками Дніпровського державного технічного університету можна подати уповноваженій особі з питань запобігання та виявлення корупції Попільнюк Оксані Анатоліївні особисто (каб. 238, 3 корпус), або за телефоном (097)928-18-58 чи на e-mail: o.porelnuk@gmail.com

Режим роботи: понеділок–п'ятниця: з 9-ї год. до 16 год., з щоденною перервою з 11.45 год. до 12.30 год.

УВАГА!

Повідомлення підлягають розгляду тільки за наявності наступного:

- 1) прізвища, імені, по батькові особи, яка ймовірно вчинила правопорушення, її посади;
- 2) тексту повідомлення, що містить інформацію про факти вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції», яка може бути перевірена;
- 3) прізвища, імені, по батькові, адреси та підпису особи, яка надіслала повідомлення (автор повідомлення).

Звертаємо увагу, що повідомлення, які надходять через електронну пошту, направляються з підписом у сканованому вигляді.

Інформація у повідомленні має містити одну або декілька з таких ознак:

- факти про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» особами, визначеними у статті 3 Закону
- порушення обмежень щодо отримання подарунка, передбачених статтею 23 Закону;
- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- порушення вимог щодо обмеження спільної роботи близьких осіб, передбачених статтею 27 Закону;
- порушення вимог стосовно обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, передбачених статтею 25 Закону;
- недотримання актів законодавства з питань етичної поведінки;
- порушення, пов'язані з організацією роботи із запобігання і виявлення корупції.

Вимоги до анонімних повідомлень про корупцію та порядок їх розгляду визначаються частиною п'ятою статті 53 Закону України «Про запобігання корупції». Так, анонімне повідомлення про порушення вимог цього Закону підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.